

„Slovenke“ III. tečaj.

Gospod z Vami v novem letu, ljube moje sotrudnice, cenjeni sotrudniki in naročniki!

Gospod tudi z máno, da bi Vam mogla z našim listom ustrezati čedalje bolj!

Mnogi »Živela«, ki mi je došel ob novem letu iz najrazličnejših krajev ter mnogo odobravanja, da sem obdržala uredništvo, dajejo mi poguma ter me osrčujejo v nadaljnjem delovanji.

»List ima svoj pomen, ki ga vidi vsakdo, kdor ni dušno slep. Kako lep krog zares poklicanih pisateljic in pesnic!« Tako mi je takoj po zadnji številki pisal dični naš pesnik Anton Medved, kateremu je na srci zaresen napredek naroda slovenskega in ki ne gleda na delovanje ženskih z drugačnim očesom nego na delo moških. On se ne boji, da bi ga katera ženska prekosila; v svojem narodnem ognju želi obilo izvrstnih moči na vsakem polji narodnega delovanja.

»List ima svoj pomen« pravi Medved in ta pomen ženskega lista je vvidel in vvideva vsakdo, le priznati neče vsakdo, bojé se — česa moj Bog? Ali morda se dotičniki bojé, da jim »Slovenka« vzgoji pretirano-emancipirane žene? Ali se morda bojé zato, ker se »Slovenka« poteza za ravnopravnost plač ob enakem delu, ali ker »Slovenka« naglaša, da je ženska sposobna za vsak posel, ki ga opravljajo možki, ali se res morda radi tega bojé, da bi jih me izpodrivale? O, Slovenke ne bomo še dolgo, dolgo izpodrivale niti profesorjev, niti doktorjev, niti zagovornikov. Slovenke se bodo še dolgo dovolj zadovoljevale s truda in jezepolno učiteljsko službo, s službo pri brzojavu, na pošti ali v kaki pisarni. Toda ko bi tudi izmed našega ženstva postalo kaj profesorice ali doktorice, Bog je že tako vse vredil, da bi bilo kruha za vse dovolj.

Ako radi tega ne, radi česa so torej nekateri Slovenci nasprotni našemu listu?

Se-li nad »Slovenko« spodtikajo, da ni popolna? No, to me ne plaši, ker v nas Slovencih in tudi baje nikjer drugod ni lista, s katerim bi bili zadovoljni vsi.

Pustimo zdaj Slovence, pa poglejmo, kaj pravijo Slovenke. Kar poznam slovenskega ženstva po občevanju ali le po glasu, da je naobraženo, da je rodoljubno, to se je zbralo, hvala Bogu, okrog nasega ženskega lista. Ako tudi vse ne pišejo vanj, čitajo ga vendar rade, priporočajo ga, pridobivajo naročnic. Le nekaj je, in sicer izmed učiteljic takih ženskih, ki se izražajo o »Slovenki« kakor se mi

pripoveduje, z nekakim zasmehovanjem. No, te ženske niso niti vredne, da se katera si bodi naših sotrudnic ozre nanje, to so — kakor jih poznam, le grozne goske.

O onih damah, ki čitajo naš list in ki so nanj zvesto naročene, moram vendar še izpregovoriti par besed, da si olajšam srce.

Nekatere dame v našem središču, v beli Ljubljani, gledajo tudi »Slovenko« tako nekako od zgoraj nizdol zato bajé, ker list ne izhaja v — Ljubljani!

Je-li to verjetno, je-li sploh možno kaj takega? Ali je »Slovenka« zato, ker izhaja v Trstu, manj slovenska, nego ko bi izhajala v Ljubljani?

Urednica in tiskarna sta slučajno v Trstu, ali moči, ki tvorijo »Slovenko« vse sotrudnice in sotrudniki so raztreseni po vsej Sloveniji. Teh ljubljanskih dam sem se spomnila baš radi današnjega Daničinega članka. Zadnjič je Vida »vrgla v svet« misel o narodni noši in sedaj se je te srečne ideje poprijela le — Dànica, a od tam, od koder bi se nam morala noša ukazovati, od tam ni glasu. Ali naj začnemo najprej tu ob mejah, ali v kakem trgu in vasi?

Stopite, ljubljanske dame, na katere se mestno ženstvo ozira pri svojih toaletah, stopite ve najprej na dan sè svojimi idejami. Čitajte današnji članek o Carmen Sylvi, kraljici romunski, ki hodi ona in ves njen dvor v lepi narodni noši. In črnogorska kneginja Milena? Ali ni ona oblečena vedno le v slikovito nošo svojega naroda!

Ali je ne vidite naslikane povsod v obleki po narodnem kroju?

In mogočna ruska carica se li ne kaže tudi ona ob slovesnih prilikah v bogati ruski narodni noši?

Res je, da v državah, kjer je en sam narod, je to mnogo lažje in priprosteje, nego v mnogojezičnej Avstriji, kjer biva toliko tako različnih narodnosti. Na Kranjskem bi se narodna noša lahko nosila no, tu na Primorskem in na Štajarskem, bilo bi že malo težavneje, predno bi se naši ljubi (?) sosedje Nemci in Lahi privadili našemu kostimu. Zberite se dame tam v lepej naši slovenskeji stolici pa se pogovarjajte o tem ter poročajte potem »Slovenki«, je-li mislite, da bi bilo sploh možno uvesti tako nošo!

Se-li smem nadejati, da ne bo ta moj članek glas vpijočega v puščavi?...

Ako le hočete poročati, »Slovenka« Vam zato prerada odpre svoje predale in vesela bode vsacega stvarnega članka, naj si bode že pro ali contra ideji, samo da se zbistrijo pojmi.

Narodna noša bi torej bila letos na »Slovenkinem« programu poleg vseh drugih predmetov, ki spadajo v žensko stroko. Kakor

doslej gojila bode tudi leposlovje ter vzbujala in pripravljala za nadaljno delovanje nove moči.

Slovensko ženstvo! Na Tebi in ne na meni, urednici, je uspeh našega lista; podpiraj ga moralno in materijalno. Čitaj, širi in priporočaj ga!

Delajmo na to, da naše ženstvo lahko poreče: »Malo nas je, a a kar nas je — veljamo!«

Màrica.

In vendar

Ljubezen sladi nam življenje,
Ko srečno nam bije srcé;
Ljubavi sladko kopnenje —
Uteši nam srca gorje —

In vendar o srečna poslanka
Koliko ti vničiš cvetov, —
Kolikim ti tožna si znanka
Še le v dnu preranih grobov?

Zagorska.

Carmen Sylva.

Češki spisala Krista N., preložila Duška.

(Konec.)

akor se je uže omenilo, je pisala Carmen Sylva že od nežne svoje mladosti poezije — ali teh ljubkih poezij ni dala na svetlo, čitati so je smeli le njeni najdražji prijatelji.

Še le leta 1878. je dala tiskati balado v rumunskem jeziku; naslov jej je bil: »Vorful au de« (Verhunec hrepenjenja). Besede te balade so bile uglasbene in pete v narodnem gledališču v Bukareštu. Leta 1880. je izdala Carmen Sylva dve poetični deli in sicer »Sappho« in »Hammerstein«. Leta 1881. je izdala »Leidens-Erdengang«, potem »Jehovah«, »Ein Gebet« i. dr.

V francozkem jeziku je napisala; »Revenants et Revenus«, katero je določeno samo aristokraciji Bukaretski. Drugo francozko knjigo imenovala je »Pensées d'une reine« (Kraljičine misli). Konečno je prevedla mnogo del Pierre Loti-ja. Z največjim veseljem je zbiral narodne pesmi, posebno rumunske. Mnogo teh je prevedla na nemški jezik.